

De més feia sense febre.
De més febre sense febre.
Les drets individuals son
imprescriptibles, sagrada-
bles i inalienables. •
Legislar la Llibertat baix
pretext de garantir-la, es
cometre atencat contra ella. •
La Llibertat propia acaba allí
ahont comença la llibertat
ajena. Es l'icht, donchs, el
individu fer tot lo que no
perjudiqui a un altre. •
La resignació que predican
las religions no es més que
la fórmula del engany ab
que's preté perpetuar la in-
justicia social en lo mon. •
Las religions son caixas
d'ahorros que viuen de la
estafá d'admetre capitals en
la terra, assegurant pagar
creixcut interessat al cel.

PERIÓDICH POLÍTICH VERMELL

LA TRAMONTANA
defensa lo principi lli-
beral més avansat, sense
menysos de cap mena. •
La TRAMONTANA es sus-
cripció de totas las re-
ligions, porque totas son
iguament dolentas y de-
prezables para la dignitat y
la inteligencia humanas. •
La TRAMONTANA en política
defensa sempre al més ad-
vancat contra'l més reaccio-
nari, y sosté la necesitat
d'una gran reforma social
que transformi'l mode de
ser del productor, evap
supeditat al capitalismo. •
La TRAMONTANA no está
aliada a cap partit, serviet
los interessos generals de la
llibertat sens compromisos
ni preocupacions de costat.

La salut del poble
es la suprema ley

La TRAMONTANA es lo periódich que 'a publica en idioma catalá
més avansat en ideas políticas, religiosas y d' economía social.

Lo Trall es la
primera necessitat

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Espanya, 1 pesseta trimestre.—Estranjer, 2
Las suscripciones se pagan por adelantat

ADMINISTRACIÓ: carrer de Poment, 1, 1.º: BARCELONA

Pels pagus s'admeten llibranças del Giro Mútuo, lletres de fíacil cobre
y sellos de 15 céntims. No s'admeten llibranças especials de periódichs

PREUS DE VENTA

Numero solt, 5 céntims.—No exemplars, 1 pta.
Surt 4 llms yuntalment cada divendres

LA KERMESSE

DEL 28 DE JUNY

—¡Tres onzas un duro!... ¡Rosquillas del
duch de la Ceba! ¡¡Xufas y cacahuts!!

Lo marqués de la Broca y'l baró dels
Tres-ous divertint a la concurrència.

Las aristocráticas ponzellas jugant
á ollas-ollas y á arroz cuan leche.

Al arribar la nit alló s' aná escalfant. Quadro final: Era de noche y sin embargo llovía. Déficit: 12.000 pessetas.

LO JURAT

Y 'LS ANOMENATS DELICTES D' IMPRENTA

Consultant la Estadística de la Administració de Justícia en lo criminal durante el año de 1890, que acaba de publicar lo ministeri de Gracia y Justicia, se troba que durant l'any passat en tota Espanya se celebraren 32 judicis orals devant de jurats ab ocasió de causes criminals incosadas per delictes d' imprenta.

D' aquests 32 judicis, resulta que sols en 4 se doná veredicte conforme ab la petició fiscal; que en 8 fou retirada la acusació després de la proba, pronunciantse un sobreseïment llibre; en un se rebalzá la pena demandada pel fiscal no apreciantse las circumstancias agravants per ell qualificadas; en un altre retirá l' fiscal la acusació y la mantingué l' acusador privat, y en 18 se doná veredicte d' inculpabilitat pel qual foren absolts los processats.

Aquest resultat, pel qual se demostra que per cada set denúncias ni ha hagut aproximadament una condemna ab ocasió de fer us de la llibertat d' imprenta que avuy s' estila, tindria de significar alguna cosa pels encarregats de la persecució de la premsa, especie de burrots de la manifestació del pensament, pera anar ab més cuydado, ab molta més parquedad, á denunciar periódichs, puig no es gens bonich ni lo més honorós en sa carrera l' incoament de processos y més processos contra periodistas d' oposició, que després dels danys y perjudicis solerts ab los processaments té de venir lo Jurat á declarar que están lliures de tota culpa en la proporció de sis per cada set.

Afortunadament en la Audiencia de Barcelona encara no hi ha hagut extrem d' aquesta funció. Y si no fos per la amnistia pendent de discussió en lo Congrés, podria, ja assegurarse que l' extrem en aquesta Audiencia se faria en las castellas del Director d' aquest periódich, puig té pendents quatre ó cinch causes d' imprenta que tenen d' anar al Jurat, y una d' ellas está ja qualificada pel fiscal y contestada pel defensor, faltant ja no més que l' senyalament del dia del judici, que per ara encara no es final.

Més á pesar de la paga de la amnistia en projecte, per aixó també tenim la esperansa d' estrenar nosaltres lo Jurat pels delictes d' imprenta en aquesta Audiencia, porque estant tan senyalat com está per la persecució tot lo anticatòlich, y patint nosaltres bastant d' aquesta flaca, nos sembla que ningú més reunirà tant títols de mereïments del estremo com La TRAMONTANA.

Ab aixó, quedem encomanantnos á sant Jurat gloriós, verje y mártir, pera que, en son dia, nos sapiga lliurar de las fiscalitats agudas que tan sovint se 'n manifestan amenaçant nostre cos d' engorjament y nostra ánima de feril patir fam y set de justicis verdaderas, amen.

¿QUI ES DEU?

La resposta es un poch difícil. Lo fòch d' aquest personatge, si 'n hem de atindre 'n las diferents fotografias que on coneixem y cristians hem vist, representa un home de llana y respectable barba y llarchs cabells, vestit de hebreu, y portant per corona un triángul ab un esguart al mitj que despedeix abundants raigs de clara llum.

Segons m' ha contat un agrícolá, que deu saber al dedillo la vida íntima del bíblic personatge, quan bufa lo vent enfurismat, cruixeix la tempesta y l' llampoch allumna la atmósfera ab sa esmortehida claror, es que algún estudiant de la Córte celestial ha fet alguna malfeta, y nosaltres, los habitants de la terra paguem, per taula, sa mala cara.

—Si, —m deya l' agrícolá ab veu de nas de llana:— lo vent huracanat son las alenadas y esbufech del Criador; los troncs son los crits terribles que llenas y las pedregas són terribles encara que done els vientos d' aqueles colòmbas habitacions, quins, al rodolar per la llana volta del cel, produhenen aquest soroll que 'n se senten; los raios de llum són los raios de llum que emanen de las habitacions, quins, al rodolar per la llana volta del cel, produhenen aquest soroll que 'n se senten; los raios de llum són los raios de llum que emanen de las habitacions, quins, al rodolar per la llana volta del cel, produhenen aquest soroll que 'n se senten.

Fets aqueles curts agraïssos, que podria explicar-me del objecte d' aquest article, em paré, ab

¿Qui es Deu?—pregunto jo. Aquesta pregunta clara y senzilla, necessita una resposta concreta y clara també. Ja la tinc; lo Catecisme me la dona. —Deu es un esperit puríssim, perfectíssim, ímment, etern, principi y fi de totas las cosas, que premia als bons ab la gloria del cel y castiga als mals ab las penas del infern. » Anàlissim.

1.—Deu es un esperit.—Si Deu es un esperit, desde l' moment que un esperit no té cos, ¿per qué en quadros y oleografias me l' pintan com als demés mortals? ¿Acás los catòlichs entenen que d' aquest modo nos ne podem formar una idea? ¿Si? Donchs veyent sa estampa, forosament hem de formárnosla molt petita de un Deu que pretenen es tan gran.

¿Volen tal vegada que l' adorém en la estampa, en la imatge? No, que Deu no permet l' adoració d' ídols ni imatjes als que en Ell creuhen. Ells, los catòlichs, entre l' Deu esperit y l' Deu materia, adoran al Deu materia, per los bens materials que 's hi reporta.

En quan á la adoració del Deu esperit, com no siga en esperit... de ví, no crech que posin fe en cap més altre.

2.—Puríssim.—La puresa de Deu, ¿consisteix en que está net de tot pecat? ¿Donchs á qué vé alló d' habers' enredat, encara que fos espiritualment, ab una?

3.—Perfectíssim.—Si 's considera á Deu com un esperit, ja no cal dir que l' calificatiu de perfectíssim es completament inútil é inaplicable, puig no poguent probarse la existencia de una cosa invisible, impalpable, que no té olor ni sustancia com es un esperit, no podem tampoch aplicarli cap adjectiu; en cambi, si 's comprén á Deu tal com l' hem vist algunas vegadas, no li trobo perfeccions que no las tingan los demés racionals.

4.—Ímment.—Quins es la extensió d' aquesta paraula aplicada á Deu?

¿Es son poder lo que es ímment: ¿Es sa sabiduría?

No. Si son poder fos ímment sobre tot lo creat, si sa voluntat absoluta s' imposés als homes y als elements, arrastraria la tempesta los fértils camps, matria l' llamp al viatjer que creu al roure segur aixopluch, lo furios huracá arrancaria d' arral los fruyters de las fondaladas, esfonzaria lo criminal cinquanta vegadas lo punyal en lo pit de sa víctima y 's rebeljaria en sa sanch? ¿Gotjaria al oír lo só de la marxa guerrera del capdill victoriós, lo prólech de quina victoria fou una lluyta folla de felins, assedegats de la sanch de sos germans? ¿Ohiria ab indiferencia lo prech de la desolada donzella quin criminal forasador l' hi robe la joya més preuada que totes? ¿Arribaria á tal extrem sa crueltat de pujar vabent que uns caravanes, al atravesar l' maridant desort, deixen son rastre sembrat pels cadáveres dels viatjers que la componien, que un tres altre han caygut desollats, rendits per la llum y la so, y quins dangalls son silitent dels montres del syre y de las boscurias? No concurria son cor lo prech que á Ell dirigeix la verge pura, agnollada en lo camarot del barto que lluyta para vencer al furios oceá? ¿Cóm no dona ajuda als braus mariners que prou benaventurats para arribar á la costa que los brinda la vida, y 's deixa sols y abandonats, donatíochi per freda y oblidada tomba lo fons del abim?

Lo poder de Deu es ímment ó no ho es.

Si ho es, pot evitar y no vol, tota los dols y catadismes de que la humanitat es víctima; es un Deu cruel, injust y sanguinari.

Lo poder que la ciencia ha donat al home, no l' poder ímment ó limitat de Deu, es lo qui subjacta lo llamp ab un bri de ferro; la ciencia l' hi ha fet compendiar qu' en mitj de la desferrada tempesta lo roure es un bon conductor de la electricitat y per aixó se 'n aparta; la justicia es la que deté la mà del asensí; la deca Fraternitat es la que está cridada á arroconar los errors de guerra, lo que del bronzeo dels canons n' aixecara estrobas als mártirs del treball, als reys del pogrés, als príncips de las ciencias; la germano será la que salvará als viatjers en lo desert, proporcionantlos lo que Deu los hi nega; los reys, ab sos esguards potents, se-

(1) L' autor demana aquí d' un modo que l' fiscal hi tindría que dir, y ho suprimit per estoviarli feya. (N. de la R.)

nyalan al marí perdut en l' ímment llach lo port que ha de salvarlo.

Queda, donchs, sentat, que lo poder de Deu no es ímment, y que l' del home, sens ser ímment, es oportú.

5.—Etern.—Aixó d' etern, es una manera de escórrer lo buito qu' han inventat los catòlichs, porque aixis s' estalvien d' explicar la problemática existencia d' aquest Deu que los hi serveix d' arcabot.

Solzament dihent que Deu sempre ha existit y existirá, ja creuhen resolt lo conflicte.

Pero com que si admétem que Deu se va crear á si mateix hem d' admetre la creació espontánea; y si no 's va crear á si mateix no sabem qui pogué crearlo, ¿quin seguirém d' aquests dos camins?

Admetem á Deu creat, hem d' admétre que Deu té principi, y com tota cosa creada, també té fi. Doncas sa eternitat es mentida.

Y admetem que Deu ha existit sempre, necessitaria saber quan temps estigué sol en lo mon; dich en lo mon, de mon no n' hi havia; solzament hi havia l' calor, la immensitat del no res, tot eran tenebras; no existia l' firmament, la terra, los astres, l' aygua, l' mar, l' atmósfera ni la llum; no hi havia ayre que sostingues sas gegantescas alas en l' espay, ni terra que l' amparés en sa caygada ó li dongues dols repós.

Un esperit, que es no res, divagava pel no res.

Un home, un organisme que necessita elements de vida, divagava per una immensitat faltada d' ells.

6.—Principi y fi de totas las cosas.—L' atribuir á Deu lo principi de totas las cosas, baix lo punt de vista de la creació, es un absurd.

Avuy proban las ciencias, ab dats incontestables y arguments irrecutables, que la edat que lo pare Petavi senyalá a la terra desde la creació, apenas si es més que un minut en lo gran rellejo del temps; y deixant sentat que la terra es molt més antiquíssima de lo que 's catòlichs ensenyen, queda anulat lo principi general, la creació del mon.

¿Atreviré l' pare Petavi á dir que l' any del naizement de Cristo era l' 4004 de la Creació, quan lo sabi Steenstrup trobá una destrá neolítica en la zona en lo tronch d' un pi, quinas capas de turba demust seu apiladas havian necessitat, pera formarse, deu ó dotze mil anys, y aixó contant que la destrá trobada per Steenstrup fos la primera que 's fabricá de pedra pulimentada?

Admétre á Deu com á causa del fi de totas las cosas es encara més absurd qu' atribuirli lo principi d' ellas, puig la humanitat no para de tallar boscos que poblan de baizells lo mar, construhint també ab la fusta producte d' aquella la casa que li serveix de refugi; sacrificuem als irracionals necessaris pera l' aliment del nostre cos, y 's salvatjes de la Oceanía, tan imatje y semblansa de Deu com lo primer home creat, no reparan en sacrificar als racionals mateixos quan lo fogó del cos humá, lo pahidor, los hi demana combustible.

Si la vida d' animals, plantas y personas, dependeix de las personas mateixas, ¿es Deu qui disposa son 5, ó es la voluntat del home, que sentí son á sa propia conveniencia tot quan li es necessari?

7.—Que premia als bons ab la gloria del cel y castiga als mals ab las penas del infern.—Aquest gra, sembrat en temps que la terra estava degudament abonada pel catolicisme si 'n produhí d' espigas!

Regat lo camp per la sabur dels que menos venturias havian de tocar del producte de son treball, han sigut lo cel é infern lo veritable filó de la mina, altres temps tan productiva y avuy ja pobre en benefici, á causa de los vientos, mal temps y pedregadas que tot sovint s' han perdut la collita de la vinya del Senyor.

Si infern hi hagués, y 'n dolom, estules y embudadors fossen sus senadors, los que ab mentides y mentos han volgut explicar la tremorosa suprema subrecció ab singlades, costosos é incommensurables ídemias y penances é un treball més baix que lo irracional, encara los primers que complahen los calders d' un Fogó Dorat.

La Ribes 30 de Juny de 1891

Estimat Director: Lo ructor d'aquest poble, desde'l cubell mistic, ha de desfer en impremeria contra 'ls que...

Com deya la setmana passada, vindrà l'arquibisbe, y lo nostre arcaide, volgient tirar de generia, se murmurava que carregà 'ls gastos del viatge a costas del poble aplicant al capitol de impremta.

Son affm. amich y s. a. s. q. h. a. m.

AMARAN

Sent Martí de Provensals 30 Juny de 1891.

Apreciat Director: Giamens de vergonya nos havém quedar molta obrera de las Tres Clases de Vapor de aquesta població, de veure com s'ho arreglia ab lo nostre quartel nos nostros representants per ferse alabar fins als nivells per diris com La Publicidad y luego sortir lo trepella de El Obrero tocant lo bumbo desordenadament.

Les desitjan salut y fora embusteros

VARIOS EXPLOTADOS DE LAS TRES CLASES

REVISTA DEL MES DE JUNY

Diu l'edagi català tractantse del mes de Juny, que Pel Juny la fela al puy. Això es parlar net y clà.

Encara que si 's repara, en lo puy s'hi pot tenir altra cosa... no ho vull dir perquè la ocasió s'ha perduda. Lo que si diré ab rahó, que 'l mes de Juny que revista ha sigut 'voluntaria' mesada de remissió.

La senya escripturada. Famosé Bellor Arts. De plantar també exemplars. Del Banch la gran biblioteca. Cambi de governador. La Rememor de Sant Joan. Famillars que a fora van per causa de la calor, y un grup de coses més propies d'aquest mes un crítich que tothom se la polítich sals per un tres y no res.

La qüestió d'aquella nene, Juliana Senachestón, qüestió ha sigut palpitant que a molta ha causat gran pena.

No dich a tots, perquè 'l veu que no falta qui li comença per ampendre la defensa ab afany, per tot arreu de Castro-Eriquez, duquesa que ran sé d'homeasteria; que ab tot y ser milionaria se situació es compromesa. Si si ar, lo té de hera: mes la defensa va avant, D. Quijote de Y Encant (altas) Polle d'Autopara.

Tocant ara a la Kermesse ó la Cermata, es igual, ha sigut un festival de pocs nous y gran freus. Luminarias, senyoretas venent joguines y rams, patinetes, fets y fets, ampolletes fets brometes. Hi ha bromes, molt bullic, refranes, cafe-cantante, a las fetsan pechs de mana y fetsa tres pomes, la nit. La poble, però, la poble fetsa fetsa a la fresca, saltant, ballant y fetsa greus com tota verbenes.

La Exposició Bellor Arts abreu durant lo més, ha sigut un gran succés del que no podem queixar. Ab lo burl y el pasetil han brillat per ser tots d'oures Viqueira, Cochy, a poble Mestre, Sobr, Bofons, Carbonell, Berra, Rumbó, Fies, Llimona, Mayras, Galà, Pansa, Labarra, Pansa.

Pabissa, Armat, Pallesá, Vallmitjana, Brull, Atjà, Llanas, Neallura, Masiers, Galofre, Tusquets, Llorens, Plascencia, Maura, Fabre, Mirabent, Cusi, Guzmán, Villegas, Casachs, Marqués, Cabreret, Escribà, Fabra, Tamborini, Galcerán, Tasso, Llorens, Carvajal, Vayreda, Arnan, Pellisser, Gasa, Bihel, Ring, Otter, Brugada, Urgell, Rado, y cent d'altres que no sé recordar los seus noms, fills que las arts enriqueixen, pués per tot fan gran paper.

Tots los teatres d'estiu presenten gran noveltat: los actus més celebres venint a fer lo viu-viu.

Caracada, Mario y Calvo, ab carrouels y comedias, setetes, dramas, tragédias, esclamam: «lo aquí m'hi sento.

Fan lo feit; van a Madrid, estrenan una obra bona y l'any que va a Barcelona per treure tot lo profit; pués, obra que allí s'estrena, comparsas de valles com son nostros comparsas no poden daris a la escena fins que ja l'han estrenada los del Ouy y el Madrid que llugo 'ls s'empren lo manjar. Huija! Huija! ja es gastada!... «Caralunya es mal país» diuen sempre 'ls castrellans, mes per 'ls dels catalans venen a menjar 'l palet.

En demés... la calor 'm mata. Estich suant com bestia... Pasa, donchs, la firma a baix y veig a beure una horra.

L. Milla

Tres inauguracions s'han fet aquestos darrers dos dias festius a càrrec de nostre Ajuntament: lo pas del carrer de la Diputació desde 'l passadig de Gracia a la Rambla de Catalunya, lo maderero nou y 'l Museo de reproduccions.

Y la extranyesa nostra no està pas en que 'a fesin tres inauguracions en dos dias, sino en que en cap de las tres hi hagués llibri pagant lo municipi.

Verdaderament sembla mentida. Venian encara entusiat del de la kermesse?

(O es que la l'Alcalde deya: Por el tiempo que he de estar al convento, etc.)

Un diputat ha demanat a las Corts que 'l miri de pagar lo que 's deu als pobres mestres d'escola, que a pesar de son metatge sou, acreditan més de vuyt milions de pesetas. Y 'l ministre del ram ha respost que aixó era molt just, pero que «en la practica hi havia moltes dificultats».

Villegas Sant Rock y se tira 'l voltri 'l gubero que 's empla pagar als mestres d'escola tant solament en teoria!

S'ha presentat a las Corts un projecte de augment de sou als oficials y jetes del exercit. Ja comprehem per que no cobran los mestres; se necessitan los diners per miliars y capellans, que aquestos no cobren en teoria...

Per temor a la practica de certs actes contra las institucions.

Lo nou alcalde de Barcelona s'ha inaugurat, ó, millor dit, abans d'inaugurar-se, convidà a un tech i sos futurs companys de municipi.

Es aquest posar l'únich tech municipal en que no hi tincn res que dir.

Com ers abans de pendre possessió, es de suposar que 'l tech fou pagat de diners de la butxaca particular del nou alcalde, y no ab fondos del comú.

Que s' d'aquesta manera fesses sempre 'ls techs pagats que fan los escrivans, en la portada de quansers tot los seus administrats.

Lo príncep de Galis... dich de Galis, que es tot lo senyor heret de la corona d'Anglaterra.

terra, viu tan entrapat a pesar dels milions que 's tuca de la seva nació, que 'ls acredes ja 'l empaytan per tot arreu y no 'l deixan tranqui al sol ni a sombra per cobrar.

Ja veig la manera d'engrandir los seus dominis que posa en practica 'l futur soberà. Vol fer a tots sos futurs súbdits inglesos dues vegades.

Se diu que 'l jutje instructor de la causa que se seguia a Madrid a la Isabel Alvarez (a) Duquesa, esta resolt a dimitir lo seu càrrec tant bon punt s'hagi confirmat per la Audiencia lo acabament del sumari, a fi d'anar com a home a n' Romero Robledo a demanar-li personalment explicacions de las paraulas que aquest pronuncià com a diputat en lo Congrès, tractant de prevaricador.

Si aixó s'confirma, ja estich veient al home de la barra desfent ab sa cobardia personal tot lo que 's deslenguà ab sa immunitat parlamentaria.

Son sisis avuy nostres héroes polítichs.

En los comptes que fa poch s'aprobaran en lo Senat en sessió secreta, contan que hi havia la següent partida: Calificació pels sis mesos de Juliol de 1890 a Janer de 1891, 50.000 peses.

La veritat siga dita, que en deu mil duros pera produhir calor en sis mesos que solo n' aglian un parell de fret, n' hi ha ben be pera fer que 'ls senadors vagin ben calents.

Per lo mal del cas es que durant aquests sis mesos... lo Senat no funciona.

«Cremarian bitllets de Banch pera escalfero los guardadors del edifici de la corporació més zetzada d'Espanya»

Una comissió d'industrials y comerciants de Madrid ha visitat a la reyna regent pera entregar-li un menestje demanantli que no sancioni la llei d'augment de bitllets del Banch d'Espanya.

Los Industrials y comerciants de la comissió sembla que s'han queixat molt de lo mal que los van los negocis, perquè (pobres!) apenas si a molts d'ells los queda pera ferse dues ó tres cases noves cada any.

Aixó últim si suposo que no creurán mes lectors que ho haguessen dit; pero jo sostinch que tenian d'atorgar-li.

Las institucions estigueren molt atentes ab los comissionats, y aquestos respectuosos y humils ab las institucions fins a agafar esgarri-fanses de fret. ¡No faltava més!

Jo casí m'alegro d'atjà del augment dels bitllets.

Haventhi més posar se 'n perdrà algú, y aixis podrém tenir-ne.

Un diputat ha dit a las Corts que s'ha nomenat alcalde de San Sebastian a un regidor que té pendent un expedient de defraudació, per lo qual tant se veia, afege 'l deuter, haver nomenat alcalde a Pepe el Huevero lo rey dels matuteros de Madrid.

¡Veus uns escrópols de monje que té 'l tal pare de la patria!

¡Si ab tals futesas teniam de ficarnos, no hi hauria autoritat possible!

Nos escriuen de Manlleú que 'l próalm diemenge se celebrará en lo teatro Gracie un meeting de propaganda anarquista en lo que s'admetrà controversia, prenenthi part varios oradors forasters.

Los obrers de Manlleú organissadors d'aquest acte, esperan la assistència dels pobles circumvehins, pera interessarlos en las qüestions que convenen a tots los que viuen de son treball.

Lo nou alcalde de Barcelona es un antic comerciant d'oli.

De modo, que ell més que ningú sab alló de que qui all maneja 'ls dits se 'n senta.

Una gran huelga de forners scabe d'estallar a París, posant en gros perill a la capital de Fransa de no poguer més que fer sopar qui tingués pe sech.

Però ha vingut l'Estat, y ab aquella neutralitat que 'l distingue sempre que de las llyrias del treball y 'l capital se tracta, ha enviat soldats al puesto dels huelguistas, y gracias a aquesta ajuda passiva 'l capital va resistint, i se ab la

ocansa propia del moment per lo que paga veial de sorpresa.

Los treballadors forneres resisteixen fermes y los carnicers y altres oficis dels que proporcionen articles de primera necessitat amenaçen també declarar-se en huelga.

Si 'ls poders públics no s'ocupen molt en serio de la qüestió posant més de ferm a la grossa propietat y millorant notablement la sort de las classes obreres, vindrà a lo millor un daltabaix que a Cristo li farán tornar vermelles las betas dels calçotets.

Los rays pares del de Servis son un modelo de la classe.

Mentres lo marit posa a la dona que no hi ha per abont agafaria, aquesta escriu lo següent de son marit:

«Mentres lo rey a Nisch s'entregava ab sas prostitutes a la orgia més desenfadada y 's gastava 30,000 francs fent venir una quadrilla de cantadores vienesas ab las que passa dotze dies y dotze nits, los pobres soldats que per culpa d'elli havian sigut derrotats a Slivnitza no tenien pa que menjar, ni cobraven los oficials, ni 'ls ferits tenian medicaments ni res pera alimentar-se ni pera curar sas feridas.»

Vaja, que d'aquestos retratos reals n'havem conegut a dotzenas sens tenir d'anar tant lluny.

Y en que las mateixas causes produheixen los mateixos efectes.

Conta un diari local que no tots los músichs y coristes que prengueren part en la kermesse han pogut encara cobrar, a pesar de ser una miseria lo que s'adeuats a cada un d'aquestos individus.

¡Bal Nostre corporació popular es aixís. No mira prim en gastos, y molta cops, no podent arribar als pagos, se queda a deure al més infelís.

En tant poden consolarse 'ls músichs y coristes pensant que son acreedors de sí mateixos, parques acreeditant diners de Barcelona y sent ella part d'aquesta Barcelona que 'la deu, remunera deudors y acreedors a la vegada.

A mesos que viaquin a Gracia, en quin cas encara 'ls no tindrà de fer menos la que té ab ella nostre Ajuntament.

Lo dilluns d'aquesta setmana los presos del Felays y Reyna Regent ab casi tots los demás companys de causa pels atortelaments del Maig, anaren a fer un arrós a Moncada (perodia de rigidor) ab sas families y varios altres companys, pera celebrar las arbitrarietats autoritatives que 'ls posa a prova la abnegació per sas idees y 'ls va'ns ab que están disposats a sostenir-les.

No cal dir que, tractants d'anarquistas, la frugalitat resultà espontánea y expansiva.

Y sense retardos de la puà.

VERITATS

Aquell que en la rectoria sempre ab sa majordona, ve passant la vida bona peixantse de nit y dia, gaudint de sa companyia, no servint al moa de res, d'ale homena reb molta diuers, de los deus... amants.

Pero aquell que en la betalla portava com a un rei perque un pòdi defendre, amb un raig de maternitat, aquell pobre que treballa en un mal feid i sangü, e qui llima 'l ferro di... al quada l'antillat 'ni li dona res 'l Estat, ni li dona res ningú!

A. LLIBRE

Lo papa de nos los cretàllas ha delict de corrupció al cardenal Fochi, administrador del diner de Sant Pere, per habereu pòder frage-

jarment uns vint milions de pessetas del diner del porter del cel.

Y s'alegris que 'l arreconat príncep de la Iglesia se proposa publicar un folletó demostrant que la culpa de la tal perdua la té 'l papa, que a pesar de ser infalible diu que en moltes cosas no hi toca pilota.

Vamos, un cardenal tocat de tramontantitis papacs.

Lo negre de can Felu de Guixols cridava l'altre dia desde la bujola dels disbarats:

«No o molesteu en portar flors per aquí; lo que vol nostre senyor es fora llum y molts collectors.

Ben zafat, bram d'esperit... de vi; lo que importa es lo positiu y 'l demás son romanços. Inclús vostre Senyor.

A Madrid s'està formant causa i trescents y pico de tocats del bolet que la agafaren per fer l'apòstol, fabricar miracles y curar enfermetats.

Apart algun tabul que deu ballarli grassa, no cal dir si serán ximplés los demás, que creuben a peus junts lo següent:

L'aygua benchida duas vegadas cura 'l reuma; ab cinch benedicions y mitja, cura 'l mal de uille; set benedicions ab la mà esquerra fetas al punt de la mitja nit, detura los vòmits de sanch; y 343 benedicions justas caran la tissis dels pulmòns encara que siga al seté grau.

Además d'aquestas curas miraculosas de guillardura espiritual, se dedican a fer cria de beynets, ó sia a aprellar apòstols mascles y femellas, y en aixó deu estar la mare dels deus de la devoció d'aquestos nous apòstolichs.

Lo jutjat ha pres cartas en l'assumpo, y ¡pobres fanàtics! en lloch d'anar al manicomi, ahont per dret natural los hi toca un bon lloch de primera, es fàcil que vagin a la presó a ser menjat de menjansa.

No sé qué redimontri me contan de Pionsoixons d'una majordona que morí de part y fou enterrada del tot en cert temps dintre la Iglesia, que luego feu tal olor de santetat que las autoritats de Valls tingueren de pendre cartas en l'assumpo y ferla desenterrar y portarla al cementiri y qué se jo quantas més trifugas piadosas.

Homes, cuydeus de lo d'ara, que prou feyna hi ha, com la bestiesa de la pochos dies que pera obsequiar al arcabibe 'l anaren a rebre a tiros, y ab una mica més de tant que 'l volian se 'l quedaren pelat, esmocat y de las festas. ¡Aixó sí qu' es cosa divertida!

Lo bisbe de Vich s'ha vist negre pera nominar nou vicari general de Solsons, puig tots los anfeldillats de la casa aspiraven a obtenir per cada bu d'ella la gansa vacant.

Lo despreç dels bens de la terra sempre ha sigut lo camí més dret y segur pera anar al cel. Aixís ho diuen los sacerdots. Y escolta lo que diuen y no miris lo que fan.

Los barros negres de las barracas dels consums mèdichs de Castelló de la Plana, rifan objectes que valen de 6 a 8 pessetas, despotxant 10,000 bitllets a cinch cèntims, lo qual vol dir que 's treuhen 500 pessetas, ó sia la petita ganancia d'un 98 y mitj per cent.

Aquí 'l rifat, donchs, no es 'l objecte piadós. Sino 'l llanot filigrat que pren bitllets.

A la catedral de Tréveris (Alemania) se va a fer una función de primera a darrers d'Agost d'aquest any.

Nada menos que ensenyaran la túnica de Cristo, la mateixa, la auténtica, a tots los devots que signen prou lloços para empasar-la opòrtulment.

Ab motiu de tan sagrada, consagrada y reconagrada ceremonia piadosa, los ferrocarrils de aquells vols pensan fer bon negoci y 'ls sal... cerdots del punt de referencia reventar de grassos.

Deu mantingui 'ls burros pera que sos ministres pugan anar a cabell!

Los nequestrors clericals continúan a la ordre dal día.

Fa poch li ha tocat la túnica d'un matrimoni de Beaulieu, al que ha succehit un fer comadós rotolament una filla comu més ni més.

Y pera que no s'crage que esagurdm, copíem un tros d'una carta publicada pel pare mateix de la noya robada, anomenat Máxim Domech. Diu aixís:

El passó año, embaucado mi hijo por sus padres aspiraciones que le trasladaron la celda y lo despojaron que era abas... conque no la consueña marchar con ellos, se escapó según las instrucciones de los aldrige, quienes la adelantaron de que le esparian esperando en Vinaroz para llevarle de allí a Tortosa, como en efecto lo hicieron.

Aquí por dos veces al vapor en caso. En uno luego en Tortosa, acompañado de su señora, procurandole ver y hablar a nuestra hija que se encontraba en un convento sin lugar nuestro objeto.

Pedi luego al gobierno civil y se me contestó que acudir a quien entregó la hija, la hija que se escapó socorreda.

¡No que inmediatamente pueda cualquier capellan matere a la sorda en nuestra casa y volvernos a nuestras hijas!

¡Dónde busco justicia!

Tractase d'ensotanas, ja se sab que la justicia no s'pot buscar, sino fèrsele un mateix.

Miracle serà que al final encara no processin al pare y a la mare de la noya robada.

Aixó es ja 'l únich que falta veure.

Y de més verds no maduran en la vinya del Senyor.

EPIGRAMAS

—About se venaxen, Climent! —A case 'l antra Pep Clava. ¡Y tu, potser a cal Sirvent! —Jo 'm reitelo... a casa meva.

De tant que manja la Tacia, fins s'ha venat molt generosa. —Que no preñ lo menjar ab regia? —No, que 's pres ab la caliera.

—No puch sentir d' es Conrat dirne mal... así dir es Magi— y es una pura vritat com que es tort, no ho pot senti.

Quan toca 'l músich Pepet, sempre deu 'l instrument dret.

—Oia, com aném Solà! —Salut gano, es lo milló... —No 's gasti massa e si no molt prompte la acobà.

—Ara pots agafar una plessa, Rovirosa. —Una plessa, es poca cosa; jo agafaria un carré.

ESPAÑA BOLTIS

TERS DE SÍLABAS

.....

Omplir los pichs ab lletres de manera que llegias vertical y horizontalment, digan: 1.º retlle, en las cordis; 2.º Nom de dona, y 3.º poble caní.

GRATALLOS

TRINCA GLOSCAS

ES CORBA PER MODELO

Combinar aquestas lletres de modo que dignis lo tíot d'una comedia còmica.

R. Oms L.

SOLUCIONS

A LAS GANASAS DEL ÚLTIMO PARROT KARABÁ—Ce mí-lo. ANARABÁ—Per. Pa. TRINCA—Gloscas—Lo cosa de Petros. RECORR—S. Pep. Soria. Pó. A.

QUESTIONS SOCIALS

J. LLUNAS

Conté estudis sobre 'ls següents temes: Al lector.—Prélech. Lo criteri de la veu... La Llibertat del treball.—Los Consciencs. Qui los és.—Los Huelgas.—Las classes mitjans.—Socialismo y Anarquismo.—Comunismo y Colectivismo.—Institució consueña.—Lo dret a la vida.—Los Penitencs.—Los Interés universal.—Lo dret de propietat.—'l l'antillat de Conrat.—La emancipació del home per 'l home.—Socialis y respectos de la classe obrera.—Los rays d'elctricitat.—La responsabilidad humana.—La dignitat per la desdignitat.—Lo just y lo legal.—Institució del problema.